

ČESkoslovenská
Socialistická
Republika
(19)

ORAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

218428
(11) (B1)

(51) Int. Cl.³
F 27 D 13/00

(22) Přihlášeno 27 05 81
(21) (PV 3893-81)

(40) Zveřejněno 30 06 82

(45) Vydáno 15 03 85

{75}
Autor vynálezu

ZACPAL ZDENĚK ing., HORNÍ MOŠTĚNICE

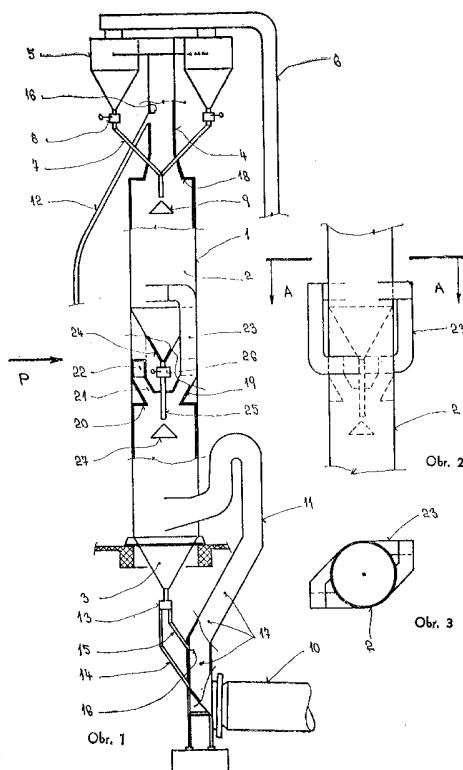
(54) Zařízení pro předehřev a kalcinaci práškovitých materiálů

1

Vynález se týká zařízení pro předehřev a kalcinaci práškovitých materiálů, především cementářské surovinové moučky před jejím slínováním v dalším agregátu, nejčastěji v rotační peci, při suchém způsobu výpalu cementářského slínku.

Zařízení je tvořeno v podstatě tím, že v polovině výšky válcové šachty je zařazen převáděč vytvořený v kruhovém profilu válcové šachty stropem ve tvaru kruhového mezikruží s návazným kanálem ve tvaru kuželového mezikruží s návazným prstencovitým kanálem, na něž jsou navázány tangenciálně kanály umístěné vně válcové šachty, jež jsou ohnuty směrem vzhůru a dalším obloukem přimknuty ke spodní části horní poloviny válcové šachty, do níž jsou tangenciálně zaústěny, přičemž horní polovina válcové šachty je ve spodní části uzavřena kuželovou výsypkou a propojena svislým potrubím s těsnící klapkou a horní částí spodní poloviny válcové šachty, kde je pod svislým potrubím umístěn tříšticí kužel. Po výše válcové šachty jsou zařazeny dva převáděče — a to v jedné třetině a ve dvou třetinách její výšky.

2

218428

Vynález se týká zařízení pro předehřev a kalcinaci práškovitých materiálů, především cementářské surovinové moučky před jejím slínováním v dalším agregátu, nejčastěji v rotační peci, při suchém způsobu výpalu cementářského slínsku.

Již řadu let je v průmyslové praxi běžně zaveden šachtový protiproudý výměník pro předehřev a částečnou kalcinaci cementářské surovinové moučky před jejím vstupem do krátké rotační pece, kde se tepelný proces kalcinace dokončuje a provádí slinování.

V poslední době se podařilo zvýšit stupeň kalcinace, prováděné ve výměníku a tím zvýšit měrný výkon rotační pece tím, že se předehřátá surovina dělí, část se zavádí do recirkulačního okruhu tvořeného přívodním kanálem plynů a výměníkem a část se zavádí do rotační pece, přičemž se v recirkulačním okruhu při nižším požadovaném stupni kalcinace palivo nespaluje a při vyšším požadovaném stupni kalcinace se zde spaluje palivo.

V posledních letech se projevila nutnost lépe využívat energie paliva. Jsou proto zkoumány všechny možnosti zlepšit tepelnou ekonomii jednotlivých zařízení, tedy i šachtového protiproudého výměníku, a to jak v základní aplikaci, kdy se uměle řízená recirkulace mezi přívodním kanálem plynů nevyužívá, tak v aplikacích s recirkulací v případě, že se zde palivo nespaluje, případně spaluje.

V této souvislosti se podařilo zvýšit tepelnou účinnost výměníku tím, že přívodní kanál plynů od rotační pece je veden podél šachty výměníku směrem nahoru nad úroveň zaústění do šachty, pak svisle dolů a obloukem k šachtě výměníku, do níž je zaústěn tangenciálně.

Tepelná účinnost výměníku závisí rovněž na poměru výšky a průměru šachty výměníku (H:D). Ve snaze zvýšit tepelnou účinnost na základě tohoto poznatku byl v poslední době tento poměr silně zvětšován. Ukázalo se však, že od určitého poměru H/D přírůstek tepelné účinnosti je nižší oproti teoretickým závěrům. Je to způsobeno jednak utlumováním rotačního pohybu plynů v horní části velmi vysoké šachty vlivem tření a přítomnosti předehřívané suroviny, jednak recirkulacemi předehřívané suroviny po výše šachty, což spolu částečně i souvisí.

Vynález si klade za cíl odstranit tento nedostatek, výrazně zvýšit účinnost tepelné výměny v šachtě výměníku, a to nejjednoduššími prostředky.

Uvedený nedostatek je odstraněn zařízením pro předehřev a kalcinaci práškovitých materiálů, sestávajícím z válcové šachty, cyklónu v její horní části, kuželové výsypky v její dolní části, přívodního kanálu plynů od rotační pece, vedeného podél šachty nahoru, pak svisle dolů a zaústěného do spodní části šachty tangenciálně, z potrubí pro

vedení suroviny a plynů, alternativně s rozdělovačem suroviny v potrubí pod kuželovou výsypkou s návazným potrubím do rotační pece a potrubím recirkulace zaústěným do přívodního kanálu plynů, alternativně s palivovými hořáky v přívodním kanále plynů podle vynálezu v podstatě tím, že v polovině výšky válcové šachty je zařazen převáděč vytvořený v kruhovém profilu válcové šachty stropem ve tvaru kruhového mezikruží s návazným kanálem ve tvaru kuželového mezikruží a návazným prstencovitým kanálem, na něž jsou navázány tangenciálně kanály, umístěné vně válcové šachty, jež jsou ohnuty směrem vzhůru a dalším obloukem přimknuty ke spodní části horní poloviny válcové šachty, do níž jsou tangenciálně zaústěny, přičemž horní polovina válcové šachty je ve spodní části uzavřena kuželovou výsypkou a propojena svislým potrubím s těsnicí klapkou s horní částí spodní poloviny válcové šachty, kde je pod svislým potrubím umístěn tříštící kužel. Po výše válcové šachty jsou zařazeny dva převáděče, a to v jedné třetině a ve dvou třetinách její výšky.

Zavedením vynálezu se dosáhne zvýšené teploty předehřáté suroviny a zvýšení jejího stupně kalcinace cestou vyššího využití tepla kouřových plynů v šachtě šachtového protiproudého výměníku, což umožní snížit spotřebu tepla pro výpal.

Zařízení podle vynálezu je v příkladném provedení schematicky znázorněno na obr. 1, na obr. 2 v částečném pohledu P z obr. 1 a na obr. 3 v řezu A — A z obr. 2, a to v nejsložitější variantě aplikace s vysokým stupněm předkalcinace v recirkulaci za pomocí přídavného topení.

Zařízení pozůstává z šachtového výměníku 1, tvořeného válcovou šachтou 2, ukončenou ve spodní části kuželovou výsypkou 3. Válcová šachta 2 v horní části přechází pomocí stropu 18 ve tvaru kruhového mezikruží v potrubí 4, jež je rozvedeno do cyklónu 5, které jsou svými výdechy připojeny na odvodní potrubí 6 plynů pokračující ke kouřovému ventilátoru, který není znázorněn. Cyklóny 5 ve své spodní části jsou propojeny potrubím 7 suroviny s klapkami 8 s horní částí válcové šachty 2, kde je pod výpady potrubí 7 suroviny umístěn tříštící kužel 9.

Potrubí 12 pro přívod suroviny určené ke zpracování je zaústěno do potrubí 4.

Šachtový výměník 1 je s rotační pecí 10 spojen přívodním kanálem 11 plynů, který před zaústěním do šachty 2 výměníku 1 je veden směrem nahoru nad úroveň zaústění, pak svisle dolů a dále je veden obloukem směrem k šachtě 2 výměníku 1, do níž je zaústěn tangenciálně spodní stěnou šikmo dolů. Kuželová výsypka 3 je propojena s rozdělovačem 13 suroviny, z něhož je rozvedeno potrubí 14 suroviny do rotační pece 10 s potrubím 15 recirkulace, zaústěné výše do přívodního kanálu 11 plynů.

Do přívodního kanálu 11 plynů jsou za-

ústěny palivové hořáky **17**. Potrubí **12** pro přívod suroviny a potrubí **15** recirkulace jsou v místě svého zaústění opatřena tříštícimi prvky **16** z plechu, případně vyzdívky.

Aplikace s nižší kalcinací bez přídavného topení se liší od popisovaného zařízení tím, že chybí hořáky **17** a aplikace u běžného výměníku tím, že chybí hořáky **17**, chybí potrubí **15** recirkulace a rozdělovač **13** suroviny je nahrazen běžnou těsnicí klapkou, jako je klapka **8** pod cyklóny **5**. Tyto jednodušší aplikace nejsou samostatně zobrazeny.

Až dosud bylo popisováno dnes již běžné zařízení. Novým prvkem však je převáděč **19**, zařazený do poloviny výšky válcové šachty **2**. Mohou být zařazeny i dva převáděče, a to v jedné třetině a ve dvou třetinách výšky válcové šachty **2**.

Převáděč **19** je vytvořen v profilu válcové šachty **2** stropem **20** ve tvaru kruhového mezikruží, na nějž navazuje kanál **21** tvaru kuželového mezikruží, v horní části přecházející v prstencovitý kanál **22**. Na prstencovitý kanál **22** tangenciálně navazují kanály **23**, umístěné již mimo profil válcové šachty **2**, jež se ohýbají směrem vzhůru a dalším obroukem se přimykají ke spodní části horní poloviny válcové šachty **2**, do které jsou zaústěny opět tangenciálně. Počet kanálů **23** může být obecně libovolný. Z důvodů konstrukčních, aerodynamických i statických nejlépe vyhovují dva až čtyři kanály **23**, na obrázcích jsou zobrazeny pro přehlednost dva kanály **23**. Horní polovina válcové šachty **2** nad převáděčem **19** je ve své spodní části uzavřena kuželovou výsypkou **24**, jež pokračuje svislým potrubím **25** s těsnicí klapkou **26** do horní části spodní poloviny válcové šachty **2**, kde je pod tímto svislým potrubím **25** umístěn tříštící kužel **27**.

Zařízení pracuje následovně:

Horké kouřové plyny z rotační pece **10** jsou kouřovým ventilátorem protahovány přívodním kanálem **11** plynů a šachtovým výměníkem **1**.

Vlivem tangenciálního zaústění přívodního kanálu **11** plynů do válcové šachty **2**, plyny po výše válcové šachty **2** rotují. Protože se hlavně vlivem tření intenzita rotace plynů ve válcové šachtě **2** postupně snižuje, je v polovině výšky válcové šachty **2** zařazen převáděč **19**, který převádí rotující plyny z horní části spodní poloviny válcové šachty **2** kanálem **21** do prstencovitého kanálu **22**. Plyny odtud přecházejí kanály **23** do spodní části horní poloviny šachty **2**, kde vlivem tangenciálního zaústění za cenu malé tlakové ztráty znova získávají plnou a rovnoramennou rotaci. Postupují dále potrubím **4** do cyklónu **5**, odvodním potrubím **6** plynů a neznázorněným kouřovým ventilátorem k ne-

znázorněnému odprašovacímu zařízení a do neznázorněného komína nebo k dalšímu využití.

Surovina, určená k předehřevu a kalcinaci je dopravována přívodním potrubím **12** suroviny do potrubí **4**, kde se tříší na tříštícím prvku **16**, rozptýlí se v plynech, je jimi vysušena a částečně předehřátá a unesena do cyklónu **5**, kde se odloučí. Vysušením a provzdušněním získává schopnost v plynech vytvořit mrak častic. Je zaváděna potrubími **7** suroviny s klapkami **8** do horní části horní poloviny válcové šachty **2**, kde se tříší na tříštícím kuželi **9** a rozptyluje se do proudu rotujících plynů. Vlivem odstředivé síly rotuje v blízkosti vnitřních stěn válcové šachty **2**, avšak z šachty není ve velké míře plyny vynášena, neboť tomu brání strop **18**. Vlivem postupného přetížení plynů suroviny surovina začne postupovat horní polovinou válcové šachty **2** za rotace proti proudu rotujících plynů směrem dolů, čímž se protiproudým způsobem předehřívá.

Shromažďuje se v kuželové výsypce **24**, postupuje těsnicí klapkou **26** a svislým potrubím **25** na tříštící kužel **27** v horní části spodní poloviny válcové šachty **2**, znovu se tříší, rozptyluje se do proudu rotujících plynů, zadržuje se za rotace pod stropem **20** a po přetížení plynů postupuje spodní polovinou válcové šachty **2** proti proudu rotujících plynů, čímž se dále předehřívá a již částečně kalcinuje. Obdobně se proces může opakovat znova, je-li zařazen do válcové šachty **2** další převáděč **19**.

Předehřátá a částečně zkalcinovaná surovina se shromažďuje v kuželové výsypce **3**, přichází do rozdělovače **13** suroviny, kde se dělí v nastaveném poměru, část je zaváděna potrubím **14** suroviny do rotační pece **10**, část potrubím **15** recirkulace do spodní části přívodního kanálu **11** plynů, kde se tříší na tříštícím prvku **16**, rozptyluje se do proudu plynů a je unášena plyny zpět do válcové šachty **2**. Hořáky **17** se přivádí palivo, které v přívodním kanále **11** plynů za přítomnosti suroviny hoří, čímž surovina vysoko kalcinuje. Je-li žádoucí pouze nižší stupeň kalcinace suroviny, pak se palivo nepřivádí. Nežádá-li se zvýšená kalcinace, pak se rozdělovač **13** suroviny nastaví tak, že veškerá surovina z kuželové výsypky **3** je zaváděna potrubím **14** suroviny do rotační pece **10**. Má-li být takto provozováno stále, pak se rozdělovač **13** suroviny a potrubí **15** recirkulace neinstaluje a kuželová výsypka **3** je s rotační pecí **10** propojena běžným potrubím s těsnicí klapkou, což však jako nejjednodušší varianta není na obrázcích znázorněno.

P R E D M E T V Y N A L E Z U

1. Zařízení pro předehřev a kalcinaci práškovitých materiálů sestávající z válcové šachty, cyklónů v její horní části, kuželové výsypky v její dolní části, přívodního kanálu plynů od rotační pece, vedeného podél šachty nahoru, pak svisle dolů a zaústěného do spodní části šachty tangenciálně, z potrubí pro vedení suroviny a plynů, alternativně s rozdělovačem suroviny v potrubí pod kuželovou výsypkou s návazným potrubím do rotační pece a potrubím recirkulace zaústěným do přívodního kanálu plynů, alternativně s palivovými hořáky v přívodním kanále plynů, vyznačené tím, že v polovině výšky válcové šachty (2) je zařazen převáděč (19) vytvořený v kruhovém profilu válcové šachty (2) stropem (20) ve tvaru kruhového mezikruží s návazným kanálem (21)

ve tvaru kuželového mezikruží a návazným prstencovitým kanálem (22), na nějž jsou navázány tangenciálně kanály (23), umístěné vně válcové šachty (2), jež jsou ohnuty směrem vzhůru a dalším obloukem přimknuty ke spodní části horní poloviny válcové šachty (2), do níž jsou tangenciálně zaústěny, přičemž horní polovina válcové šachty (2) je ve spodní části uzavřena kuželovou výsypkou (24) a propojena svislým potrubím (25) s těsnicí klapkou (26) s horní částí spodní poloviny válcové šachty (2), kde je pod svislým potrubím (25) umístěn tříštičí kužel (27).

2. Zařízení podle bodu 1 vyznačené tím, že po výšce válcové šachty (2) jsou zařazeny dva převáděče (19), a to v jedné třetině a ve dvou třetinách její výšky.

1 list výkresů

